

དུས་རབས་༢༡པའི་བོད་ལྷགས་སྒྲིབ་རིག་
དངོས་ཚན་སྒྲིབ་གསའི་འཆར་འགོད་སྒྲིབ་དེབ།
21世纪藏药本科教育规划教材

༄༅། སྒྲིབ་རྩིས་འདུལ་སྦྱང་ལག་ལེན།

གཙུག་ལག་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེ་མ་ཆེ་རིང་།

བོད་རྒྱུང་ས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།

ཏུས་རབས་ ༩ གཤམ་ཚད་ལྷགས་སྟུན་ཏིག་

དཀོན་ཆུང་སྒྲིབ་གསལ་འཆར་འགྲོ་སྒྲིབ་དེ།

21 世纪藏药本科教育规划教材

ཨ། ། ལྷན་རྒྱུ་འདུལ་ལྷོང་ལག་ལོན། །

ཉི་མ་ཆེ་རིང་།

རྟོ་རྒྱུ། རིན་ཆེན་གྱིས། བསྐྱེད་ནམས་ཆེ་རིང་ཆེ་བ།

पञ्चमैत्र्या

བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

དུས་རབས་ ༡༧ པའི་བོད་ལུགས་སྒྲིག་རིག་དངོས་ཆེན་སྒྲིབ་གསོའི་འཆར་འགོད་སྒྲིབ་དེབ། ལྷན་རྒྱུས་འདུལ་སྤྱོད་ལག་ལེན།

གཙུག་ཁག་པ།	ཉི་མ་ཆེ་རིང་།
ཆེན་མོ་ལྷན་འགན་འཁུར་བ།	རྒྱལ་བཙུག་པ་མ།
མཐུན་ཤོག་འཆར་འགོད་པ།	སྐལ་ལོ་ར།
སྒྲིག་ཁྲུང་པར་གཞི་སྒྲིག་མ་ཁན།	བསྟན་འཛིན།
དཔེ་སྟར་འབྲེམ་ས་སྤེལ་ཆན་པ།	བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟར་ཁང་། (ལྷ་ས་སྤྱིང་སྒོར་བྱང་ལམ་སྒོ་ཡང་20)
པར་འདེབས་ཆན་པ།	བོད་དམག་ཁྲུལ་ཁང་པར་འདེབས་བཅོ་གྲ།
དེབ་ཆེད།	787 × 1092 1/16
པར་གྲག།	12
ཡིག་ཡུངས།	བྲི13.6
པར་གཞི།	2009ལོའི་ཟླ་7པར་པར་གཞི་1བརྒྱགས།
པར་ཐངས།	2009ལོའི་ཟླ་7པར་པར་ཐངས་1བཏབ།
པར་ཡུངས།	01 - 2,000
དཔེ་དེབ་ཡང་རྟགས།	ISBN 978 - 7 - 223 - 02704 - 5
རིན་ལོང་སྒོར།	19.00

པར་གཞི་སྒྲིག་བདག་ཡིན་པས་འདྲ་བཅོས་པར་འདེབས་མི་ཆོག།

图书在版编目(CIP)数据

藏药炮制学:藏文/尼玛次仁主编. —拉萨:西藏人民出版社,2009.7

(21世纪藏药本科教育规划系列教材)

ISBN 978-7-223-02704-5

I. 藏... II. 尼... III. 藏药—炮制学—医学院校—教材—藏语 IV. R291.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2009)第 106381 号

21 世纪藏药本科教育规划教材—藏药炮制学

主 著	尼玛次仁
责任编辑	刚 组
封面设计	格桑罗布
电脑排版	丹 增
出版发行	西藏人民出版社(拉萨市林廓北路 20 号)
印 刷	西藏军区印刷厂
开 本	787×1092 1/16
印 张	12
字 数	136 千字
版 次	2009 年 7 月第 1 版
印 次	2009 年 7 月第 1 次印刷
印 数	01-2,000
书 号	ISBN 978-7-223-02704-5
定 价	19.00 元

版权所有 翻印必究

(如有印装质量问题,请与出版社发行部联系调换)

发行部联系电话(传真):0891-6826115

འགོ་བརྒྱུད།

༣༡ ། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་བོད་ལུགས་སློབ་རིག་དངོས་ཚན་སློབ་གསོའི་འཆར་འགོད་
སློབ་དེབ་འདི་ནི་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་གི་སློབ་རིག་ཆེད་ལས་དངོས་ཚན་སློབ་མས་བཀོལ་སྤྱད་པའི་ལོ་
ལ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་སྤྱི་དང་ལྷན་པར་བོད་སློབ་སློབ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་དོན་གཉེར་
དང་། སློབ་སྦྱང་། ཞིབ་འཇུག་སོགས་གནང་མཁན་ནམས་ཀྱིས་ཆེད་སྦྱོང་སློབ་གཞིར་བཟུང་ཆོག་པ་མ་
ཟད། བོད་ལུགས་གསོ་རིག་སློབ་པ་དང་། སློབ་གཞི་ལ། བོད་སློབ་དོན་མཁུ་ལ། བོད་སློབ་ཆོང་གཉེར་
བསོགས་འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་ལས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་བེད་སྤྱོད་དང་དཔུང་གཞི་བྱེད་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན། ལྷ་
འབྲེལ་སློབ་དེབ་འདི་ནི་རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཅིག་གྱུར་དང་། ཆོད་ལྷན། ཆ་ཆར་བ་བཅས་ཀྱི་བོད་
ལུགས་སློབ་རིག་ཆེད་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཚན་པའི་སློབ་དེབ་དང་པོ་དེ་ཡིན།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ནི་རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ལྷན་གསོ་རིག་གི་བྱེད་ཆགས་ཆེན་ཞིག་ཡིན།
དེ་ཡང་ཀྱང་རྩ་མི་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་ཁྱུང་སྤྱི་ལྷན་གསོ་རིག་གནས་གོང་དུ་སྤྱི་བ་དང་། ཀྱང་གོའི་བྱང་ཆོས་ལྷན་
པའི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འཕྲོད་བཞེན་བྱ་གཞག་འཇུགས་སྤྱོད་བྱེད་པ། བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་དང་སློབ་
རིག་གི་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོ་བརྒྱར་བཅོས་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཆམ་པ་བཅས་ཀྱི་ཆེད།
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་ལུགས་གསོ་རིག་དོན་མཁུ་ལ་ལྷན་ཀྱི་སྤྱི་ལྷན་འཇུགས་འོག་བོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུགས་གསོ་རིག་སློབ་ལྷན་
ཆེན་མོས་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་ལུགས་སློབ་རིག་དངོས་ཚན་སློབ་གསོའི་འཆར་འགོད་སློབ་དེབ་འདི་ཉིད་ཙམ་
སྤྱི་དཔེ་སྤྱོད་བྱས་པ་ལྟེ། ༡༩༩༩ལོའི་ཟླ་༡༡པར། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་ལུགས་གསོ་རིག་དོན་མཁུ་ལ་ཆེད་
དུ་བོད་ལུགས་སློབ་རིག་དངོས་ཚན་སློབ་གསོའི་འཆར་འགོད་སློབ་དེབ་སྤྱི་ལྷན་ཆེན་མོས་གནང་རོགས་
ལྷན་པ་ལྟར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་ལུགས་གསོ་རིག་དོན་མཁུ་ལ་ནས་མཐོང་ཆོད་དང་རྒྱུ་སྤྱོད་འོག་ཟླ་ལོ་
༡༩༩༩ལོའི་ཟླ་༡པའི་ནང་དངོས་སུ་ནམས་གྲངས་ལ་ཆོག་མཆན་གྱིས་མ་དངུལ་གནང་ཡོད། བོད་ལུགས་
གསོ་རིག་སློབ་ལྷན་ཆེན་མོས་ཆེད་མངགས་ཆེད་ལས་མི་སྣ་སྤྱི་ལྷན་འཇུགས་ཀྱིས་ཙམ་སྤྱི་ལྷན་ལྷན་ཁང་

བཅུགས་ནས་འཆར་གཞི་བཀོད་པ་སྟེ། སྤྱི་ཚེ་འཛིན་དང་། སྤྱི་གཞུང་སྐྱེ་མེད་ལ། ས་བཅད་འགོད་
ཚུལ་སྤྲོས་འཆར་བཀོད་དང་། ལུ་འབྲེལ་སློབ་དེབ་བཅུ་ཡི་གཙུག་སྤྱི་གཞུང་། ཚེ་མ་སྤྱི་གཞུང་གཏན་
འཁེལ་གྱིས་ནམ་གང་ས་འདི་ཉིད་བདེ་སྤྱད་དང་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཚེ་བའི་མང་གཞི་བཀོད་ཡོད། བོད་རྒྱུང་ས་
བོད་ལུགས་གསོ་རིག་སློབ་ཆེན་སློབ་སྟོན་ཁྲུ་འུ་ཚེ་མ་སྤྱི་གཞུང་ཡོན་ཏྲ་ཁང་དང་ཚེ་མ་ལྷན་ཡུ་ཡོན་ཏྲ་ཁང་
གི་གཞུང་ལས་ཁང་བཅུགས་པ་དང་ནམ་གང་ས་འདི་གཙུག་ལག་བཞེས་བཞེན་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ལོའི་
ཟླ་༩པ་ནས་བོད་ལུགས་སྤྱན་རིག་ཆེད་ལས་དངོས་ཆེན་སློབ་དེབ་ཚེ་མ་སྤྱི་གཞུང་འཕེལ་དངོས་སུ་སྤེལ་འགོ་
བཅུགས་པ་དང་། ཚེ་མ་སྤྱི་གཞུང་འགོད་ཏྲ་ཁང་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚུ་འུ་ཚེ་མ་སྤྱི་གཞུང་བའི་ཁྲིད་ཐོན་པའི་
གནད་དོན་ཁག་ལ་གྲོས་བསྟུར་དང་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་མ་ཟད། བོད་ལུགས་གསོ་རིག་སློབ་ཆེན་གྱི་སློབ་སྤྱི་
དང་དགེ་ཆེན་ཆེན་མོ་བ་ཉི་མ་ཆེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་བྱགས་འགན་བཞེས་འགྲོ་སློབ་ལྟེ་སློབ་དོན་ཁྲུ་འུ་ཡིས་
གཙུག་ལག་གནད་ནས་རྒྱུང་ས་སྤྱི་ནང་གི་ཆེད་ལས་མཁས་དབང་ཐེངས་མང་ཆེད་དུ་གདན་ཞུས་བྱས་ནས་ལུ་
འབྲེལ་སློབ་དེབ་འདི་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་གཞུང་སྤྱོད་ཏྲ་ཁང་གནད་དོན་ཁག་ལ་བཀའ་འདྲི་དང་གྲོས་བསྟུར་བྱས་ཡོད།

ལོ་གཅིག་ལྷག་གི་རིང་དུ། རྒྱལ་ཁབ་ཁྱེད་ལུགས་གསོ་རིག་དོན་མཁུས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་དང་། བོད་
རྒྱུང་ས་གསོ་རིག་སློབ་ཆེན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར། སློབ་དེབ་ཚེ་མ་སྤྱི་གཞུང་ཡོན་ཏྲ་ཁང་གི་བཙུན་བཅས་ལ་བརྟེན་
ནས་སློབ་དེབ་འདི་ནམས་ཀྱི་ཚེ་མ་སྤྱི་གཞུང་གི་བའི་བདེ་སྤྱད་དང་གྲུབ། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༢ལོའི་ཟླ་༩པའི་ཆེས་
༡༧ཉིན་ཚེ་མ་ལྷན་ཡུ་ཡོན་ཏྲ་ཁང་གིས་བོད་རྒྱུང་ས་གསོ་རིག་སློབ་ལྟེ་ཆེན་མོར་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་
པའི་བོད་ལུགས་སྤྱན་རིག་ཆེད་ལས་དངོས་ཆེན་སློབ་གསོའི་འཆར་འགོད་སློབ་དེབ་ཀྱི་ལྷན་གཏན་ཆོག་ས་
འདུ་འཆོག་སྤྲོས་ནས། གཅིག་གྱུར་དང་ཆོད་ལྷན་ཡོན་པའི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་བོད་ལུགས་སྤྱན་
རིག་དངོས་ཆེན་སློབ་གསོའི་འཆར་འགོད་སློབ་དེབ་ཀྱི་ལྷན་གཏན་འབེབས་པའི་ཆོད་གཞི་དང་ལྷན་གཏན་
འབེབས་ཐབས་ཞེས་པ་གཉིས་ཐོག་མར་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཤིང་། དེ་ཉིད་སློབ་དེབ་ལྷན་གཏན་འབེབས་
པའི་གཞི་འཛིན་ས་བྱས་ནས་སློབ་དེབ་བཅུ་པའི་མ་ཕྱིར་ལྷན་གཏན་འབེབས་བྱས་ཐོག། སྤྱི་ལོ་
༡༩༩༢ལོའི་ཟླ་༥ཆེས་༡༩ཉིན་ཚེ་མ་ལྷན་ཡུ་ཡོན་ཏྲ་ཁང་གིས་བོད་རྒྱུང་ས་གསོ་རིག་སློབ་ལྟེ་ཆེན་མོར་སློབ་
དེབ་ལྷན་གཏན་ཆོག་ས་འདུ་སྤྱོད་ལྷན་གྱིས་ནམས་སློབ་དེབ་བཅུ་པའི་མ་ཕྱིར་ལྷན་གཏན་འབེབས་རྒྱུ་

དགོངས་འཆར་གཅིག་མཐུན་བྱང་།

གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མ་ལག་རང་བཞིན་དང་ཆ་ཆང་རང་བཞིན་གཞིར་བཞག་ཉེ་དང་རབས་མཐོ་རིམ་གསེང་གསོལ་སྤྱོད་གསེང་སྤྱོད་ཀྱི་དང་སྤྱོད་བྱེད་ཐབས་བྱུང་འཕེལ་བྱས་ཐོག བོད་རྫོང་ས་བོད་ལུགས་གསེང་གསོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེན་མོས་བསྐྱོགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་ལུགས་སྤྱོད་རིག་ཆེད་ལས་ཀྱི་དངོས་ཆེན་སྤྱོད་གསེང་འཆར་འགོད་སྤྱོད་དེབ་བཅུ་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་དང་། ཚེས་ཁྲིག་གྱེད་སྤངས་ཐད་བོད་ལུགས་སྤྱོད་རིག་གི་ཆེད་ལས་ཀྱི་དངོས་ཆེན་སྤྱོད་མ་གསེང་གི་དམིགས་ཡུལ་དང་མཐུན་ཆུང་། དེ་ལྟའི་བོད་ལུགས་གསེང་གསོལ་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་དེབ་ཚེས་ཁྲིག་གི་ཉམས་ཚུང་བཟུ་ལེན་དང་། ཚེས་ཁྲིག་འཆར་འགོད་ཀྱི་ནང་དོན་ལྟར་། ཚེས་ཁྲིག་ལས་འགན་ལེགས་ཐུབ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། དེ་ལྟར་ཟུ་འཕེལ་སྤྱོད་དེབ་བཅུ་པོར་བོད་ལུགས་སྤྱོད་རིག་གི་ནང་དོན་ཆ་ཆང་ཞིང་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དོས་འཆམ་རང་བཞིན་དང་ཆེན་རིག་རང་བཞིན་མངོན་གསལ་ལྡན་པ་མ་ཟད། དངོས་ཆེན་སྤྱོད་མ་གསེང་གྱེད་པའི་དོན་དངོས་དང་ཡང་མཐུན་པ་བཅས་མདོར་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་བོད་ལུགས་སྤྱོད་རིག་རིག་གཞུང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་ཕྱིན་པའི་ཚུ་ཆད་དང་ཐུབ་འབྲས་གསར་པ་མཆོད་ཡོད།

འདི་ལྟའི་ལུ་འབྲེལ་སྒྲོབ་དེ་བ་བཅུ་པོ་ཚྫོམ་སྒྲིག་དཔེ་སྒྲུབ་ཕྱིད་པ་ནི་གསར་གཏོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐོན་
 པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཁར། ཚྫོམ་སྒྲིག་གི་དུས་ཡུན་སྤར་ཞིང་ལས་བྲེལ་ཆེ་ལ། ཚྫོམ་སྒྲིག་མི་སྣའི་ཤེས་
 བྱའི་ཚུ་ཚད་ཀྱང་ཅུང་དམའ་བས་ནོར་འབྲལ་གྱི་ཆ་གཡོལ་ཐབས་བྲལ་ན་པོད་ལུགས་སྒྲན་རིག་སྒྲོབ་ཁིད་
 གནང་མ་ཁན་དང་རྒྱ་ཆེའི་སྒྲོག་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲོབ་དེ་བ་འདི་ནམས་བཞོལ་སྒྲོད་ཕྱིད་པའི་བརྒྱད་རིམ་
 བར་པོད་ལུགས་སྒྲན་རིག་ཆེད་ལས་འདི་ཐུར་ལས་སྒྲག་པའི་གོང་སྤེལ་དང་། འབྲུས་ཚང་དུ་བཏང་ནས་
 དུས་རབས་གསར་པའི་ནང་གངས་སྤྱང་ས་གསོ་བ་རིག་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་ཉིད་ལྷལ་གྱ་ཀྱན་དུ་
 དར་ཞིང་འགྲོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་བདེ་ཐང་གི་གསོས་སུ་སྒྲིབ་པར་འབྱུང་མྱིང་དགོངས་འཆར་རིན་པོ་ཆེ་ལྷག་
 སྤྲོལ་གནང་རོགས་བྱ།

མཉན་རྒྱུ་ལྟ་འབྲུལ་སྒྱུར་དེ་བའི་འདི་ལོ་ཚེ་མ་སྒྲིག་དང་དཔེ་བསྐྱུན་ལས་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་གཞིགས་
འདེགས་གནང་མཁན་གྱི་ཚན་པ་སྤྱི་དང་རྟག་པར་དུ་ཆེས་ཐིག་པོད་སྐྱེན་ཆོག་པ་ལས་ཤུགས་ཆེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་
གནང་བར་སྙིང་དབྱུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

རྒྱལ་ཡོངས་མཐོ་དམ་སྒྲོབ་གྲུ་ཁོད་ཤུགས་སྐྱེན་དེ་ཆེད་ལས་སྒྲོབ་དེ་བའི་ཚེ་མ་བྱུས་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས།

༡༠༠༥མཐུན་པ་ལས།

前 言

这套《二十一世纪藏药本科教育规划教材》主要供藏医药高等院校各类藏药专业、藏医专业学生教学使用,也可供学习、研究和开展藏医药业务的各类人员应用。该套教材是我国第一套统编、规范、配套的藏药专业本科规划教材。

藏医药学是我国传统医药学宝库中的重要组成部分。为了继承和弘扬中华民族优秀传统文化,建设有中国特色的社会主义医疗卫生事业,适应藏医药学高等教育改革与发展的需要,在国家中医药管理局的规划指导下,西藏藏医学院组织编写并出版了这套藏药专业本科教育规划教材。

2006年11月,西藏藏医学院特向国家中医药管理局申请藏药专业本科教育规划教材的编写项目,在国家中医药管理局的高度重视和大力支持下,2007年2月正式批准立项并下拨了项目启动资金。为了确保教材的质量,在国家中医药管理局的指导下,学院建立了系统完善的教材体制,成立了藏药本科教育规划教材建设专家指导委员会,确定了教材编写人员,对整套教材进行了规划,并在学院教务处设立了编写委员会和编审委员会办公室。

2007年4月,学院正式着手编写藏药专业本科教育规划教材,按照编写计划,各编写小组不仅经常性地探讨和解

决编写工作中遇到的问题,而且在藏医学院院长、藏医药学专家尼玛次仁教授和学院教务处的牵头和主持下,多次邀请区内外藏医药专家咨询和研究了编写的方法及其过程中。总之,一年来在国家中医药管理局的指导和教材编写人员的共同努力下,编写组圆满完成了教材编写工作任务。2008年4月17日,编委会在西藏藏医学院召开了“二十一世纪藏药本科教育规划教材”审定会议,会议研究并形成了统一、规范的《二十一世纪藏药专业本科教育规划教材审定标准》及《审定方法》,为教材的审定工作提供了必要的依据。2008年5月23日,编委会在西藏藏医学院召开第二次教材审定会议,审定并通过了《藏药学》等10本藏药专业本科教育规划教材。

本套教材在学科划分及科目上,充分尊重藏医药传统学科体系分支与特色,保持藏医药学理论的系统性和完整性,同时紧密结合现代高等医药教育和教学规律,合理地确定了10本全国藏药专业本科教育规划教材。在编写方法上,为了符合藏药专业本科(五年制)培养目标,编委会吸取学院以往编写教材的经验,根据藏药专业的教学内容和特点,制定了统一的编写大纲、体例、格式和章节,确保了教材编写工作的顺利进行。

本套教材较好地解决了教学适应性和科学性的关系,注重培养学生解决问题的实际能力,在较全面、系统、完整

地继承藏医药学基础理论、基本知识和基本技能的前提下,反映了我国民族医学藏医药学术发展的新水平和新成果。

但由于本套教材的编写和出版是一项创新性工作,加上时间紧迫、工作量大、编写人员的水平有限,因此不可避免地存在一些不足之处,同时,为了促进本系列教材的完善与修订工作,以及更好地满足全新形势下的藏医药高等教育事业发展的需要和人类健康事业的需求,本教材编委会热忱希望藏医药教育工作者和广大读者提出宝贵意见。

最后,对本系列教材的编写和出版给予大力帮助和支持的奇正藏药表示衷心的感谢!

全国高等院校藏药学专业教材编审委员会

2008年5月

ཕྱི་ལོ་ལྔ་པ་ག་གསལ་བ་ཤད།

བོད་ལྷགས་སྒྲན་རྩིས་རིག་པའི་སྒྲན་རྩིས་འདུལ་སྐྱོང་གི་ལག་ལེན་ཞེས་པའི་སློབ་གཞི་འདི་ནི་བོད་
རྫོང་ས་གསེའི་གསློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་ཚེས་སྤྱི་ཉི་ཤེས་པའི་ཨ་ཁུ་ཡམ་ལྷགས་ཀྱི་བོད་ལྷགས་སྒྲན་གཉེར་ཆེད་
ལས་སློབ་དེབ་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་སྟེ། བོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་པ་སྦྱོང་དང་རྟག་པར་བོད་སྒྲན་སྒྲན་རྩིས་རིག་པའི་
གཞུང་ལྷགས་ལ་དོན་གཉེར་དང་། སློབ་སྦྱོང་། ཞིབ་འཇུག་སོགས་གནང་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་སྦྱོང་
སློབ་གཞིར་བཟུང་ཆོག་པ་མ་ཟད། བོད་ལྷགས་གསེབ་རིག་སྒྲན་པ་དང་། ཅད་སྦྱོང་བ། བོད་སྒྲན་དོད་མ།
བོད་སྒྲན་ཆོང་གཉེར་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་ལས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བོད་སྦྱོང་དང་དཔུང་གཞི་
བྱེད་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན།

བོད་ལུགས་གསེ་བ་རིག་པ་འི་སྒྲུབ་ཀྱིས་འདུལ་སྐྱོང་གི་ལག་ལེན་ཞེས་པ་འདི་ནི་གནའ་རབས་ནས་
བཟུང་རང་རིགས་གསེ་རིག་མེས་པོ་རིམ་བྱོན་ནམས་ཀྱིས་ཚད་མཐོའི་ཚན་རིག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བྱུང་
ཁམས་ཀྱི་ས་མཐོའི་སྒྲུབ་རིགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་། ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ལུས་བྱུང་ཉམས་ཐྱོང་གསོག་
འཛོག་དང་སྒྲིགས་བརྗེ་མས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་དངོས་གཉིས་
བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་གཤམ་ཆེའི་བྱུང་ཆ་ཞིག་དང་། སྒྲུབ་མང་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་བསལ་བྱང་ཆོས་ལྡན་པའི་
ཅ་ཆེའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

སྒྲོབ་གཞི་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་དོན་ལག་གཉིས་ལ་བཤོས་ཏེ་འཆད་འགྲེལ་བྱས་པ་སྟེ། དོན་ཆོན་དང་པོ་
 རྩོམ་སྒྲིང་སྒྲུབ་རྩལ་སྒྲིའི་དགོས་ངེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། གཤམ་ཆེའི་རང་བཞིན། ལུས་པ་ཁྱད་པར་སོགས་
 རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གཞི་ཚའི་ཤེས་བྱ་དང་། གཞི་ཚའི་སྒྲིང་དོན་གནད་བསྟུན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསལ་
 འགྲེལ་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྩོམ་སྒྲིང་སྒྲུབ་རྩལ་སྒྲིའི་ཆོག་སྟེ་སར་སྟེས་པ་དང་། དུས་སྟུབ་ཏུ་བ། སྐམ་
 གསེད་ལེགས་པ། སོ་མ་རྟིང་ས་པ། དུག་འདོན་དགོས་པ། འཇམ་པར་བཅལ་བ། འཕྲོད་པར་སྦྱར་
 དགོས་པ་བཅས་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་ཀྱི་སྒྲིང་དོན་རི་བཞིན་འཕྲུ་སྟུབ་པ་གོ་ལ་སྦྱོད་ཀྱི་གཞི་ཚའི་ལག་ལེན་

དང་དམིགས་བསལ་ཁྱད་ཆོས་དངོས་བསྟན་ཡོད། དོན་ཚན་གཉིས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་
རིགས་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེད་ཆ་སྦྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་འདུལ་སྦྱང་དང་ལས་སྟོན་བྱེད་ཐབས། སྒྲིག་ཆགས་སྐྱེད་
རིགས་ཀྱི་སྐྱེད་རྣམས་སྦྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་འདུལ་སྦྱང་དང་ལས་སྟོན་བྱེད་ཐབས། རྒྱུ་དངོས་སྐྱེད་རིགས་ཀྱི་
དམིགས་བསལ་སྐྱེད་ཆ་དུག་འདོན་དང་ལས་སྟོན་བྱེད་ཐབས་བཅས་སྐྱེད་ལག་ལེན་དངོས་དང་བྱུང་
འབྲེལ་དམ་ཟབ་ཀྱིས་སྦྱང་བསྐྱས་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཟད། ལུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་བསལ་ལས་སྟོན་
དང་རང་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་སྒྲིགས་བསྐྱས་བྱས་ཏེ་སྒྲོབ་གཞི་འདིར་བཀོད་ཡོད་པས་འདི་ནི་བོད་སྐྱེད་
སྐྱེད་རིག་ཆེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོབ་གཞི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན།

སྒྲོབ་དེབ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ནི་སྐྱེད་ཀྱི་《འཁྱུངས་དཔེ》ཁག་དང་། མེས་པོ་
རིམ་ཕྱོན་ནམས་ཀྱི་《ལག་ལེན་ཟིན་བྲིས་》ཁག་《སྐྱེད་ཀྱི་ལག་ལེན་གཅེས་བསྐྱས་》སྐགས་དཔྱད་གཞིར་
བབྱུང་ནས་ཚུལ་སྒྲིག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཚུལ་སྒྲིག་པས།

༡༠༠༥ ལོའི་ཟླ་བ་༥ པར།

༡༡། ། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ཐོད་ཀྱགས་ལྷན་རིག་དངོས་ཆན་
 ལྷོང་གསེའི་འཆར་འཁོད་ལྷོང་དེབ་ཀྱི་དཀར་ཆག །

༡ ལྷོར་བ་ལྷན།

གཙུག་ལྷན་ལ། མིག་དམར་ཆན་ལ།

གཙུག་ལྷན་གཞོན་ལ། ལྷ་པ་བཟང་དོན་གྱུ་ལ། བརྟན་འཛིན་ཉི་མ། ཆོ་བརྟན་ནམ་གྲོ་ལ།

༢ བིའུ་དྲ་ལྷན་ལྷོར་རིག་ལ།

གཙུག་ལྷན་ལ། ལྷ་པ་བཟང་ཆེ་རིང་།

གཙུག་ལྷན་གཞོན་ལ། ཆོ་དབང་རིག་འཛིན། གསལ་སྒྲོན།

༣ ལྷོར་འུ་དྲ་ལྷན་ལྷོར་རིག་ལ།

གཙུག་ལྷན་ལ། དོན་གྱུ་ལ།

གཙུག་ལྷན་གཞོན་ལ། གཡང་མེད། རོར་བྱ་དོན་གྱུ་ལ། བརྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ།

༤ ཐོད་ལྷན་ལྷོ་དངོས་ལྷན་ལྷོར་རིག་ལ།

གཙུག་ལྷན་ལ། ལྷ་པ་བཟང་དོན་གྱུ་ལ།

གཙུག་ལྷན་གཞོན་ལ། དག་འདུལ། ལྷ་པ་བཟང་ཆེ་རིང་། ཉམ་གྲིན་སྒྲོལ་དཀར།

༥ ཐོད་ལྷན་གཉེར་ལྷན་རིག་ལ།

གཙུག་ལྷན་ལ། ཆོ་རིང་ཆུང་ལ།

གཙུག་ལྷན་གཞོན་ལ། དག་འདུལ། རོ་རྩེ་རིན་ཆེན། ཉི་མ་ལྷན་གྱུ་ལ། བྱ་ཆུང་ཆོ་རིང་།

༦ ཐོད་ལྷན་ལྷོག་ཆགས་རིག་ལ།

གཙུག་ལྷན་ལ། དག་འདུལ།

གཙོ་ཞིག་གཞོན་པ། ཆོ་རིང་ཆུང་པ། བྲེ་གྲང་། མིག་དམར་ཆུང་པ།

༡ རྩུག་ལ་ཁམས་ཐལ་ཕྱིག་ལག་ལེན།

གཙོ་ཞིག་པ། རྡོ་རྗེ།

གཙོ་ཞིག་གཞོན་པ། རྣལ་བཟང་དོན་གྱུ་པ། དགའ་བའི་རྡོ་རྗེ། ཆོ་རིང་ཆེ་པ།

༢ དབྱལ་ཆུ་བཙོ་བུ་ཆེན་མོའི་ལག་ལེན།

གཙོ་ཞིག་པ། ཉི་མ་ཆོ་རིང་།

གཙོ་ཞིག་གཞོན་པ། དགའ་བའི་རྡོ་རྗེ། གྲུན་དགའ་ནམ་གྲུ་ལ། བསོད་ནམས་ཆོ་རིང་ཆུང་པ།

༣ ལྷན་རྒྱས་འབྲལ་སྦྱོར་ལག་ལེན།

གཙོ་ཞིག་པ། ཉི་མ་ཆོ་རིང་།

གཙོ་ཞིག་གཞོན་པ། རྡོ་རྗེ། དབང་ཕྱུག་ བསོད་ནམས་ཆོ་རིང་ཆེ་པ།

༡༠ བོད་ལྷན་རྒྱན་སྦྱོར་ལྷན་སྦྱོར་རིག་པ།

གཙོ་ཞིག་པ། དགའ་བའི་རྡོ་རྗེ།

གཙོ་ཞིག་གཞོན་པ། དོན་གྱུ་པ། དག་འདུལ། ཆོ་རིང་ཆུང་པ། དབང་ཕྱུག་ བསྟན་འཛིན་ཉི་མ།

“二十一世纪藏药本科教育规划教材”系列教材目录

- 1 《藏药药理学》
主 编： 大米玛
副 主 编： 格桑顿珠 旦增尼玛 次旦南卓
- 2 《藏药方剂学》
主 编： 格桑次仁
副 主 编： 次旺仁增 色珍
- 3 《藏药泻治学》
主 编： 顿珠
副 主 编： 央美 罗布顿珠 旦增曲培
- 4 《藏药植物学》
主 编： 格桑顿珠
副 主 编： 占堆 格桑次仁 丹珍卓嘎
- 5 《藏药矿物学》
主 编： 小次仁
副 主 编： 占堆 多吉仁青 尼玛伦珠 布琼次仁
- 6 《藏药动物学》
主 编： 占堆
副 主 编： 小次仁 支张 小米玛
- 7 《藏药冶炼学》
主 编： 多吉
副 主 编： 格桑顿珠 嘎务 大次仁
- 8 《藏药水银提炼学》
主 编： 尼玛次仁
副 主 编： 嘎务 贡嘎朗杰 小索朗次仁
- 9 《藏药炮制学》
主 编： 尼玛次仁
副 主 编： 多吉 旺久 大索朗次仁
- 10 《藏药常用配方学》
主 编： 嘎务
副 主 编： 顿珠 占堆 小次仁 旺久 旦增尼玛

༡༡། །རྒྱལ་ཡོངས་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲིལ་དོན་འབྲས་སྤྱན་རིག་ཆེད་ལས་སློབ་དེའི་རྩོམ་སྒྲིག་ལྟ་ཡོན་ སྤྱན་རྒྱང་དང་རྩོམ་སྒྲིག་ཆོག་ལ་རྒྱུད་གི་མིང་གོ།

རྩོམ་སྒྲིག་ལྟ་ཡོན་སྤྱན་རྒྱང་།

ཡུལ་རྟེན། ཉི་མ་ཆེ་རིང་། (ཡོན་ཡུང་། དགེ་ཆན་ཆེན་མོ་།)

ཡུལ་རྟེན་གཞིན་པ། ལི་ཡུ་ཅུན། (ཡོན་ཡུང་གཞིན་པ། དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་པ།)

མིག་དམར་ཆན་པ། (ཡོན་ཡུང་གཞིན་པ། དགེ་ཆན་ཆེན་མོ་གཞིན་པ།)

སྐལ་བཟང་དོན་གྲུབ། (སྤྱན་རིག་ཆན་པའི་ཡུལ་རྟེན་གཞིན་པ། གཙམ་བྱིད་དགེ་ཆན།)

སྤྱན་པ་ཆེ་རིང་། (སློབ་དོན་སྤྱི་འཇུག་ཡུང་། གཙམ་བྱིད་དགེ་ཆན།)

ལྟ་ཡོན། རྩོ་རྩེ། (ཐད་སྤྱན་བཟོ་བྱའི་དབུ་འཛིན་གཞིན་པ། སྤྱན་དོན་འབྲམ་གཞིན་པ།)

དགའ་བའི་རྩོ་རྩེ། (ཆེད་ལྟ་དང་དངས་དཔེ་ཉེ་གནས་ཀྱི་ཡུལ་རྟེན། དགེ་ཆན་ཆེན་མོ་གཞིན་པ།)

དོན་གྲུབ། (ཞེབ་འབྲུག་སོའི་ཡུལ་རྟེན་གཞིན་པ། དགེ་ཆན་ཆེན་མོ་གཞིན་པ།)

དགའ་འདུལ། (སྤྱན་རིག་ཆན་པའི་གཞུང་ལས་ཁང་གི་ཡུལ་རྟེན། གཙམ་བྱིད་དགེ་ཆན།)

ཆེ་རིང་རྒྱུད་པ། (སློབ་དོན་སྤྱི་འཇུག་སྤྱན་དོན་ཆོའི་དབུ་འཛིན་གཞིན་པ། གཙམ་བྱིད་དགེ་ཆན།)

སློབ་དེའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཆོ་རྒྱུད་གི་མིང་གོ། (ཐད་ཡིག་ཀ་མད་ཀྱི་མོ་རིམ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ།)

ཅུལ་ཡུང་། ཉི་མ་ཆེ་རིང་།

ཅུལ་ཡུང་གཞིན་པ། མིག་དམར་ཆན་པ། སྐལ་བཟང་དོན་གྲུབ།

ཁོངས་མི། ཀྱན་དགའ་ནམ་ཁྱུལ། སྐལ་བཟང་ཆེ་རིང་། བཀྲ་ཤིས། དགའ་བའི་རྩོ་རྩེ། དགའ་འདུལ།
ཅིང་དབྱིན། འཛིགས་མེད། ཉི་མ་སྤྱན་གྲུབ། ཉ་མ་གྱིན་སློབ་དཀའ། བསྟན་འཛིན་ཆོས་
འཕེལ། བསྟན་འཛིན་ཉི་མ། སྤྱབ་བསྟན་བཟང་པོ། དོན་གྲུབ། རྩོ་རྩེ། རྩོ་རྩེ་རིན་ཆེན།
ནོར་བུ་དོན་གྲུབ། རྣམ་ཁྱུལ། པ་ཆེ་ནོར་བུ། སྤྱན་པ་ཁྱུལ་མཆན། རྒྱུར་ཆེ་རིང་།
དབང་ཕྱུག བྱམས་སྤྱོན། བྱེ་ཡུང་། མི་འཇུག། མིག་དམར་རྒྱུད་པ། ཆོ་བརྟན་ནམ་གྲོལ།
ཆེད་བར་རིག་འཛིན། ཆེད་བྱངས་རྒྱུད་པ། ཆེ་རིང་རྒྱུད་པ། ཆེ་རིང་ཆེ་པ། ཆེ་རིང་བདེ་
ལྷིད། ཆེ་རིང་དབང་ཁྱུལ། གཡང་མེད། གསལ་སྤྱོན། བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་རྒྱུད་པ།
བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་ཆེ་པ།